

Produse de uz fitosanitar (pesticide) reprezintă toate produsele de natură chimică, biologică sau biotehnică, precum și cele cu efect stimulator de creștere, cu efect desicant, repelent, adjuvant, sinergetic, capcane feromonale, alte produse a căror utilizare are drept scop îmbunătățirea stării fitosanitare a culturilor agricole, a vegetației forestiere și a produselor depozitate.

În ultimele decenii, produsele de uz fitosanitar (PUF) constituie una dintre categoriile cele mai redutabile de poluanți, creând pretutindeni complexe situații de afectare a mediului cu implicații ecologice care determină efecte asupra omului. La nivel global, utilizarea pesticidelor în agricultură a crescut în cea mai mare parte constant din 1990 până în 2019, atingând în anul 2019 valoarea de aproape 4,2 milioane de tone metrice, o creștere de peste 80% în comparație cu 1990. La scară mondială, dezvoltarea și utilizarea pe larg a produselor de uz fitosanitar în combaterea organismelor dăunătoare, majorarea volumului recoltei, implică unele riscuri legate de aplicarea neadecvată, ce poate duce la acumularea reziduurilor în produsele alimentare de origine vegetală și nu numai. Profilul preponderent agricol al economiei Republicii Moldova și necesitatea dezvoltării continue ale acestei ramuri, condiționează utilizarea amplă a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților. Producția și utilizarea de substanțe chimice continuă să crească la nivel mondial, în special în țările în curs de dezvoltare. Acest lucru este probabil să aibă ca rezultat un efect negativ mai mare asupra sănătății dacă nu este asigurată un management adecvat al substanțelor chimice.

Pesticidele utilizate de persoanele fizice pe terenurile particulare de obicei sunt achiziționate din piețe, magazine agricole și dacă sunt utilizate cu neglijență, pot afecta sănătatea utilizatorului, mai cu seamă a copiilor.

Gradul de pericol pentru sănătate depinde de cantitatea de pesticid și de durata expunerii (doza poluantului).

Majoritatea **efectelor acute (intoxicație)** sunt temporare, dar pot provoca comă și chiar moarte. Pe termen lung, pesticidele au efecte toxice asupra ficatului și favorizează apariția problemelor tiroidiene și respiratorii. De asemenea, pot afecta sistemul nervos prin creșterea riscului de apariție a unor boli ca Parkinson și Alzheimer, iar la copii a sindromului de deficit de atenție și hiperactivitate (ADHD).

Efectele cronice asupra sănătății au o perioadă de latență care corespunde perioadei de timp dintre prima expunere și dezvoltarea maladiei, printre care se numără: leucemie, cancer, ciroză, boli pulmonare și astm, obezitate și diabet, boli ale tractului urinar, boli cardiovasculare și hematologice, tulburări gastrointestinale, modificări genetice și stări patologice ale măduvei osoase, modificări ale sistemului nervos central, modificări la nivelul celulelor sanguine, efecte asupra descendenților.

Un factor de risc major reprezintă gestionarea inadecvată și păstrarea incorectă a PUF, care poate duce la apariție intoxicațiilor acute cu pesticide. Rezultatele analizei datelor statistice denotă că, în perioada anilor 2012-2021 în țară au fost înregistrate 1267 cazuri de intoxicații acute cu pesticide, dintre care 66 cazuri sau 5.2% s-au soldat cu deces. Prin urmare, este indispensabil promovarea și sensibilizarea populației cu privire la utilizarea corectă a PUF și sporirea gradului de conștientizare privind riscul asupra sănătății și mediului provocat de utilizarea PUF.

Recomandările privind procurarea produselor de uz fitosanitar:

- Procurați pesticidele doar din locuri autorizate;
- Achiziționați pesticide cu eficacitate înaltă și toxicitate scăzută;
- Selectați un produs eficient, luați în considerare contactarea unui profesionist;
- Cumpărați cantitatea necesară doar pentru un sezon, pesticidele stocate pot constitui un pericol;
- Verificați produsul să fie original, să nu fiu semne evidente de contrafacere;
- Verificați ambalajul să fie intact.

Recomandările privind utilizarea produselor de uz fitosanitar:

- Citiți cu atenție etichetă și urmați cu strictețe instrucțiunile indicate;
- Folosiți cu strictețe cantitatea (norma de consum) recomandată de producător;
- Folosiți echipamentul individual de protecție rezistent la substanțe chimice (combinezon, mănuși, cizme, ochelari, respirator etc.) conform etichetei;
- Înainte de utilizare, verificați echipamentul de aplicare a PUF (să nu fie uzat, fisurat);
- Respectați limitele de utilizare, întreținere și curățare a echipamentului individual de protecție;
- În zona de manipulare cu PUF este interzis fumatul, consumul de băuturi sau alimente;
- Selectați zona de pregătire a soluției de lucru (amestecare a pesticidului), care trebuie să fie departe de alte persoane și animale. Dacă este posibil amestecați pesticidele pe un suport impermeabil pentru a evita contaminarea mediului.
- Asigurați cu apă și săpun zona de manipulare cu produsul;

- Pentru a preveni scurgerile, închideți recipientul după fiecare utilizare;
- Ambalajele PUF folosite se colectează într-un container special;
- Nu folosiți recipientele golite în alt scop;
- Păstrați în siguranță pesticidele.

Recomandări privind depozitarea produselor de uz fitosanitar:

- Amplasați depozitul de pesticide îndepărtat de clădiri rezidențiale și cursuri de apă;
- Depozitul trebuie să fie încuiat, pentru a evita accesul neautorizat;
- Depozitați pesticidele într-un spațiu adecvat pentru a permite produselor să fie depozitate în condiții de siguranță;
- Grupați separat produsele în dependență de gradul de toxicitate;
- Asigurați podea impermeabilă pentru orice deversare în scop de a preveni contaminarea mediului exterior;
- Depozitul trebuie să fie bine aerisit și ventilat;
- Asigurați în apropiere un dulap de prim ajutor și un dulap cu două compartimente pentru haine și pentru echipament individual de protecție;
- Pesticidele se păstrează numai în recipientele originale, nu le păstrați în recipiente destinate alimentelor, băuturilor sau furajelor;
- Etichetați depozitul cu avertismente de pericol, instrucțiuni de siguranță și numere de telefon a serviciilor de prim ajutor;
- Păstrați în apropiere registru de gestionare a stocurilor și fișele de date privind siguranța pentru toate produsele aflate în stoc;
- Aprovizionați în apropierea depozitului un duș;
- Asigurați depozitul cu container pentru stocarea ambalajelor goale.

